

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

*Co nas czeka w okresie przejściowym
– lata 2021-2022*

*Paweł Ściański
Zastępca Dyrektora Departamentu
Wspólnej Polityki Rolnej,
Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
14 kwietnia 2021 r.*

W dniu 28 grudnia 2020 r. Komisja Europejska (KE) opublikowała tzw. „**rozporządzenie przejściowe**”. Nastąpiło automatyczne wydłużenie obecnych programów rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014-2020 o kolejne 2 lata tj.

do 31 grudnia 2022 roku poza przepisami art. 3 gdzie dodano zapis, dotyczący włączenia środków **Europejskiego Instrumentu Odbudowy (EIO)**

do budżetu Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w okresie przejściowym (tj. na lata 2021- 2022),

w łącznej wysokości **944 692 619 EUR** w cenach bieżących, w ramach PROW 2014-2020 będą wykorzystywane alokacje dla dwóch pierwszych lat z wieloletniego budżetu UE na lata 2021-2027.

W związku z przesunięciem terminu wdrażania Planów Strategicznych WPR na lata 2023-2027 alokacje EFRROW, określone

w załącznikach do ww. rozporządzenia przejściowego, skorygowano

o zrealizowane i planowane transfery środków do I filaru WPR i wynoszą dla Polski odpowiednio:

w 2021 roku - **1 297 822 020 EUR** i w 2022 roku - **990 001 154 EUR**.

Środki z okresu przejściowego (*bez Europejskiego Instrumentu Odbudowy*) z uwzględnieniem współfinansowania z krajowych środków publicznych

Kod działania	Instrument	Kwoty o jakie zwiększany jest budżet instrumentu		
		EFROW	Współfinansowanie krajowe	Środki publiczne
M02	Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i usługi z zakresu zastępstw	48 995 100	28 004 900	77 000 000
M03	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	7 000 000	4 001 100	11 001 100
M04	Przetwórstwo i marketing produktów rolnych	41 537 000	23 741 956	65 278 956
M04	Scalanie gruntów	87 000 000	49 727 959	136 727 959
M04	Zarządzanie zasobami wodnymi na gruntach rolnych	137 000 000	78 307 245	215 307 245
M04	Modernizacja gospodarstw rolnych	254 733 000	145 601 748	400 334 748
M05	Inwestycje w działania zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof	27 027 000	15 448 248	42 475 248
M06	Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	207 000 000	118 318 246	325 318 246
M06	Premie dla młodych rolników	159 833 852	91 358 749	251 192 601
M06	Restrukturyzacja małych gospodarstw	80 000 000	45 726 858	125 726 858
M06	Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych	79 537 500	45 462 500	125 000 000

Środki z okresu przejściowego (*bez Europejskiego Instrumentu Odbudowy*) z uwzględnieniem współfinansowania z krajowych środków publicznych

Kod działania	Instrument	Kwoty o jakie zwiększany jest budżet instrumentu		
		EFRROW	Współfinansowanie krajowe	Środki publiczne
M07	Drogi lokalne	223 700 158	127 863 818	351 563 976
M08	Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów	48 486 060	27 713 940	76 200 000
M09	Tworzenie grup i organizacji producentów	30 000 000	17 147 572	47 147 572
M10	Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne	432 356 263	247 128 670	679 484 933
M11	Rolnictwo ekologiczne	134 259 300	76 740 700	211 000 000
M16	Współpraca	30 000 000	17 147 572	47 147 572
M19	LEADER	114 326 000	65 347 110	179 673 110
M17	Zarządzanie ryzykiem	69 019 461	39 450 539	108 470 000
	Pomoc techniczna	76 012 480	43 447 650	119 460 130
Razem dodatkowe środki z okresu przejściowego		2 287 823 174	1 307 687 080	3 595 510 254

Kod działania	Instrument zasilany środkami	Kwota środków EFRR o jaką zwiększany jest budżet instrumentu
M04	Inwestycje mające na celu ochronę wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych	47 000 000
M06	Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych	189 000 000
M07	Gospodarka wodno-ściekowa	376 352 619
M13	Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami	262 000 000
M14	Dobrostan zwierząt	70 340 000
	Razem	944 692 619

- ✓ **Działanie M04 „Inwestycje w środki trwałe” (poddziałanie 4.2 „Wsparcie inwestycji w przetwarzanie produktów rolnych, obrót nimi lub ich rozwój”)** - planowane nowe nabory wniosków, w ramach których wsparciem będą mogły zostać objęte dodatkowo operacje z zakresu wytwarzania pasz bazujących na surowcach niemodyfikowanych genetycznie - realizowane przez duże przedsiębiorstwa - oraz operacje z zakresu przetwórstwa i marketingu roślin zielarskich. Planowane rozszerzenie katalogu kosztów kwalifikowalnych o specjalistyczne środki transportu, a także zwiększenie limitu wsparcia dla rolników prowadzących działalność w zakresie rolniczego handlu detalicznego (RHD) ze 100 tys. złotych do 200 tys. złotych.

- ✓ **Działanie M05 „Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych” (poddziałanie 5.1 „Inwestycje w działania zapobiegawcze, których celem jest ograniczanie skutków prawdopodobnych klęsk żywiołowych, niekorzystnych zjawisk klimatycznych i katastrof”)** – wprowadzenie dodatkowego zakresu wsparcia (umożliwienie przyznawania pomocy spółkom wodnym lub ich związkom na inwestycje w zakresie urządzeń melioracji wodnych służących zabezpieczeniu gospodarstwa rolnego przed skutkami suszy lub zalania). Ponadto, ze względu na występowanie kolejnych ognisk afrykańskiego pomoru świń na obszarze Polski kontynuowane będzie wsparcie, w ramach ww. poddziałania, na inwestycje służące bioasekuracji.

- ✓ **Działanie M06 „Rozwój gospodarstw i działalności gospodarczej” (operacje typu „Rozwój przedsiębiorczości – rozwój usług rolniczych”)** - dodanie nowych zakresów świadczenia usług na obszarach wiejskich w zakresie:
  - wykorzystania technologii cyfrowych (Rolnictwo 4.0),
  - zabezpieczenia/utrzymania urządzeń wodnych dla spółek wodnych oraz związków spółek wodnych,
  - mycia i dezynfekcji budynków inwentarskich, hal produkcyjnych
  - usług leśnych.

- ✓ **Działanie M08 „Inwestycje w rozwój obszarów leśnych i poprawę żywotności lasów”** – zwiększona alokacja o **76,2 mln euro** pozwoli na kontynuację wieloletnich zobowiązań i wypłatę premii pielęgnacyjnych i zalesieniowych dotychczasowym beneficjentom.

Dodatkowo:

w ramach poddziałania 8.1 planowane jest dodatkowo wsparcie na tworzenie zadrzewień śródpolnych na gruntach ornych, składających się głównie z gatunków liściastych (w tym biocenotycznych lub miododajnych). Wsparcie to obejmie koszty założenia zadrzewień, co przyczyni się do zwiększenia ilości drzew i krzewów na obszarach wiejskich, które zwiększają retencję, ograniczają skutki suszy i zapobiegają erozji glebowej, a także wpływają na poprawę jakości wód i zwiększenie różnorodności biologicznej (ochronę zapylaczy).

w ramach poddziałania 8.5 planowane jest rozszerzenie zakresu wsparcia o przyznanie pomocy na przebudowę składu gatunkowego drzewostanu, poprzez odnowienia lub dolesienia w drzewostanach uszkodzonych, nie tylko w wyniku procesu chorobowego ale również: szkodników, zwierzyny lub huraganowych wiatrów. Potrzeby w tym zakresie są szczególnie duże w monokulturowych w lasach prywatnych, które są zdecydowanie mniej odporne na chorobotwórcze czynniki biotyczne i abiotyczne. Zmiana struktury tych drzewostanów poprzez odnowienia lub dolesienia przyniesie wymierne korzyści ekologiczne.

- ✓ **Działanie M19 „Wsparcie na rozwój lokalny kierowany przez społeczność w ramach LEADER” - uruchomienie nowego zakresu wsparcia dotyczącego oddolnych koncepcji rozwoju lokalnego w skali mikro inspirowanych Smart Villages.** Zmiana pozwoli zbadać zainteresowanie lokalnych społeczności możliwością sfinansowania oddolnych koncepcji rozwoju o zakresie mikro, tj. obszarów o zasięgu jednej miejscowości lub nieco większych.
- ✓ **Działanie M17 – Zarządzanie ryzykiem, Podziałanie 17.1 Ubezpieczenie upraw, zwierząt i roślin, Rodzaj operacji: Dopłaty do składek z tytułu ubezpieczenia od strat spowodowanych chorobami zwierząt** – możliwość dofinansowania kosztów zawarcia umów ubezpieczenia na warunkach komercyjnych z tytułu ubezpieczenia **od strat spowodowanych chorobami zwierząt**, do których nie jest stosowana pomoc w ramach programów pomocy krajowej. **Konkretnym rodzajem ryzyka objętym ubezpieczeniem będzie Salmonelloza.** Działanie M17 zostało podzielone na dwa etapy: pilotażowy i docelowy. **W etapie pilotażowym działaniem zostaną objęci wyłącznie producenci drobiu. Docelowo działaniem zostanie objęty każdy producent, który poniesie straty w wyniku wystąpienia Salmonelloz.** Etap pilotażowy pozwoli opracować optymalny instrument zarządzania ryzykiem w zakresie przedmiotowym i operacyjnym tj. ubezpieczenie ryzyka chorób zwierząt na przykładzie salmonelli u drobiu. Wnioski wyciągnięte z pilotażu pozwolą przygotować kolejne instrumenty w postaci ubezpieczeń innego rodzaju chorób charakterystycznych dla danego gatunku zwierząt.

O dopłaty w wysokości do 70% poniesionych kosztów ubezpieczenia drobiu od strat spowodowanych Salmonellozami będą wnioskować producenci drobiu rzeźnego (kurcząt, gęsi i indyków) oraz drobiu nieśnego, z wyłączeniem hodowców stad reprodukcyjnych.

Nabór wniosków o refundację 70% kosztów ubezpieczenia będzie realizowany dwa razy w roku z zachowaniem możliwości realizacji wydatków do kwoty zaplanowanej na to działanie w rocznym budżecie PROW 2014 - 2020.

Kosztem kwalifikowalnym będzie koszt zakupu ubezpieczenia potwierdzony dokumentem dokonania płatności przez producenta drobiu na rzecz zakładu ubezpieczeń, z którym producent drobiu zawarł umowę.

- ✓ **M04 Inwestycje w środki trwałe (art. 17) w poddziałaniu 4.3 „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” nowego typu operacji „Zarządzanie zasobami wodnymi”.** Pomoc udzielana w ramach operacji ma na celu także wsparcie inwestycji związanych ze zwiększaniem możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w zlewniach rolniczych. Ponadto celem operacji jest zatrzymywanie lub spowalnianie spływu wód w obrębie zlewni rolniczych przy jednoczesnym zachowaniu różnorodności biologicznej i przywracaniu funkcji obszarom mokradłowym.

Planowane zadania będą obejmowały inwestycje służące poprawie bilansu wodnego w zlewni rzecznej i zwiększeniu dostępności wody opadowej dla rolnictwa. W ramach działania finansowane będą prace związane z budową lub przebudową urządzeń wodnych i hydrotechnicznych na ciekach wodnych. 100% kosztów kwalifikowalnych operacji. Maksymalna kwota udzielonej pomocy na operację nie może przekroczyć 10 mln zł. Proponuje się, aby beneficjentem w tym działaniu było **Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGW WP)**.

W związku z wprowadzeniem okresu przejściowego i wydłużeniem okresu wdrażania PROW 2014-2020 o 2 lata (do 31.12.2025 r.) planuje się kontynuację wdrażania zdecydowanej większości obecnie istniejących oraz utworzenie dwóch nowych instrumentów wsparcia w ramach programu. Dłuższy okres wdrażania programu wymaga zwiększenia alokacji szeregu instrumentów wsparcia, tak aby możliwe było przyznawanie i wypłata pomocy dla beneficjentów programu w kolejnych latach realizacji programu. Nowe instrumenty wsparcia wprowadzane do PROW 2014-2020, również wymagają utworzenia odpowiednich alokacji środków to działanie: M17 **„Zarządzanie ryzykiem”** oraz operacje typu **„Zarządzanie zasobami wodnymi na gruntach rolnych”** w ramach działania M04 „Inwestycje w środki trwałe”.

Omówione powyżej kwestie wymagają jeszcze akceptacji uchwały przez Rady Ministrów a następnie rozpocznie się proces negocjacji z Komisją Europejską.

Na stronie resortu rolnictwa w zakładce PROW 2014-2020, zamieszczony jest Harmonogram planowanych naborów wniosków w 2021 roku w ramach PROW 2014-2020:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/harmonogram-naboru-wnioskow-prow-2014-2020>

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

PlanWPR@minrol.gov.pl